

Die Verbände der Arbeitgeber, Angestellten und Arbeiter im Jahre 1912

Deutsches Reich

Berlin, 1914

Übersicht 4. Die nicht weiter untergliederten Landes- und Bezirksverbände
sowie die Ortsverbände nach Landesteilen und Gewerbegruppen.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82672](#)

Übersicht 4.

Die nicht weiter untergegliederten Landes- und Bezirksverbände

Staaten und Landesteile	Landwirtschaft, Gärtnerei, Fischerei			Bergbau, Hütten- und Salinenwesen			Industrie der Steine und Erden			Metallverarbeitung, Industrie der Maschinen usw.			Chemische Industrie, Inb. der forstwirtschaftl. Nebenprodukte usw.					
	Vereinigungen	Mitglieder	Arbeiter	Vereinigungen	Mitglieder	Arbeiter	Vereinigungen	Mitglieder	Arbeiter	Vereinigungen	Mitglieder	Arbeiter	Vereinigungen	Mitglieder	Arbeiter			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16			
Östpreußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	.	.	—	—	1	.	.	1	17	1	22	—	—			
Westpreußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	31	—	—	—			
Berlin ¹⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	11	1951	1550	—	—	2	11	1000	1	1	45	1	13851	—			
Brandenburg	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	89	1	196	—			
Pommern	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	2	120	2400	18	17	2011	17	153638	11	241	6247	
Posen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	11	8801	80000	—	—	2	90	21758	1	1	28	1	25	—	—	—	
Schlesien	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	11	131	29150	3	2	59	2	6900	4	4	105	3	20204	
Sachsen (Prov.) . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	11	171	6500	3	2	79	—	—	4	4	187	4	34483	
Schleswig-Holstein ²⁾ . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	2	.	.	—	—	2	27	190	5	3	182	2	8519	—	—		
Hannover	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	21	391	800	—	—	2	28	1700	4	4	188	3	14865	—	—		
Westfalen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	4	4	79	2	380	9	7	270	7	2774		
Hessen-Nassau . . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	83	1613	1290	—	—	3	1	18	1	80	4	4	150	4	5578		
Rheinland ³⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	11	931	150	—	83	1473	402634	2	1	180	1	3000	6	6	288	5	174784
Hohenzollern	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	19	15	388	6	5000	20	15	981	8	44778		
Preußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	62	9192	30800	66	1986	451410	17	8	386	6	12358	29	29	1117	24	280287	
		55	4495	2990	—	—	—	46	31	681	17	10875	85	67	4271	57	271845	
Bayern rechts des Rheins	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	1	.	—	8	5	144	5	5691	7	5	279	3	89248	
Bayern links des Rheins	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	211	101	200	—	—	4	2	22	2	850	11	7	278	7	1631		
Bayern	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	211	101	200	1	.	—	8	5	144	5	5691	9	6	289	3	39248	
Sachsen (Rgr.) . . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	21	181	28208	9	6	109	5	3295	6	6	372	4	62164	
Württemberg	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	3	3	56	3	1262	22	16	980	14	4216		
Baden	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	22	352	100	—	—	2	1	75	1	2000	4	4	776	3	22045		
Hessen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	7	2	225	2	4979		
Mecklenburg-Schwerin	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	.	.	—	—	1	1	67	.	—	23	14	384	7	1195		
Großh. Sachsen . . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	55	1	90		
Mecklenburg-Strelitz . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Oldenburg ⁴⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	87	1	45		
Braunschweig	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	2	2	761	1	1200	2	1	23	1	5697		
Sachsen-Meiningen . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	11	1	38		
Sachsen-Altenburg . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Sachsen-Coburg-Gotha . .	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—		

*) Bez.-Verb. = Landes- oder Bezirksverbände, die nicht weiter unterteilt sind; Ortsverb. = Ortsverbände. — Die römischen Zahlen geben an, wieviel Verbände über

¹⁾ Nach dem Gemeindeaufgabefolge für Groß-Berlin vom 19. Juli 1911 (Pr. G. S. 1911 S. 123), umfassend Berlin, Charlottenburg, Berlin-Schöneberg, Neukölln (Rixdorf),

feld. — ⁴⁾ Ohne die Fürstentümmer Lübeck und Birkenfeld.

sowie die Ortsverbände nach Landesteilen und Gewerbebereichen.*)

Übersicht 4.

Ver- bände	Textilindustrie		Papierindustrie			Gebäudeindustrie und Industrie eiderartiger Stoffe			Industrie der Holz- und Schnitzstoffe			Industrie der Nahrung- und Genussmittel			Delleitungsgewerbe			Reinigungsgewerbe										
	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter	Ver- bände	Mit- glieder	Arbeiter								
	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37							
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—							
—	—	—	—	—	—	—	1	.	.	4	4	90	4	2211	2	2	97	2	318	1	1	37						
—	—	—	—	—	—	—	1	.	.	3	3	48	3	604	1	1	117	1	358	3	3	68						
3247	4	3150	2	9500	3	2	91	2	4106	2	2	161	1	609	25	21	2618	21	21949	10	10	2498						
—	10	4	42	4	4956	1	1	9	1	280	1	1	14	1	27	13	13	287	13	1708	9	9	478					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	16						
—	—	—	—	—	—	—	1	1	36	1	80	7	7	150	7	826	3	3	287	3	661	4	4	111				
—	1	110	1	44011	—	—	—	—	—	—	—	4	4	101	4	946	1	1	91	1	341	2	2	44				
—	—	—	—	—	—	—	1	.	.	—	—	6	6	127	6	1940	2	2	51	1	10100	2	1	18				
—	2	.	.	.	.	.	2	1	25	1	70	13	13	274	13	4818	5	5	808	5	3684	14	14	240				
—	1	19	1	2200	—	—	—	1	.	.	4	4	95	4	694	10	8	508	8	1488	5	5	85					
—	—	—	—	—	1	1	40	1	1000	—	—	4	4	95	4	694	10	8	508	8	1488	5	5	2				
—	1	.	.	.	—	—	2	2	80	2	173	12	10	347	10	1856	2	1	14	1	700	—	—	1				
—	1	1	21	1	6702	1	1	17	1	1000	—	—	—	—	—	4	1	180	1	22000	10	10	192					
3	1	6	1	600	—	—	1	1	21	1	70	41	41	1787	41	4389	—	—	9	9	130	9	3798	—	—			
—	—	—	—	—	—	—	1	.	.	—	—	1	1	88	1	5228	1	1	18	1	222	—	—	—				
—	—	—	3	1	5	1	116	1	1	36	1	184	6	6	195	6	1967	3	3	330	2	962	13	13	225			
—	—	—	1	1	82	1	1	600	2	2	142	2	832	1	.	—	2	2	69	1	1986	4	2	64				
19	15	498	15	72749	1	1	16	—	—	—	—	32	29	1674	29	5566	2	2	24	2	1700	17	17	361				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—					
6245	2	2	181	2	50713	3	3	139	3	2600	6	2	142	2	832	1	.	—	21	14	598	8	42629	11	6	128		
40	24	715	23	90005	8	5	121	4	4502	18	9	373	8	1163	170	161	7738	161	48974	55	50	6022	48	28765	102	100	4225	
—	1	1	173	1	82300	—	—	8	2	56	2	1941	—	—	—	5	2	196	1	500	4	4	1881	3	8610	—	—	—
—	—	—	2	2	78	2	925	14	8	312	8	471	16	16	411	16	5634	13	11	981	9	7043	13	13	214			
—	1	1	85	—	—	1	.	.	—	1	.	.	—	—	—	—	—	2	2	51	1	800	—	—	—			
—	1	1	7	1	747	—	—	—	—	2	1	3	1	186	—	—	—	5	5	92	5	9963	—	—	—			
—	1	1	173	1	82300	1	1	85	—	4	2	56	2	1941	1	.	—	5	2	196	1	500	6	6	1982			
—	1	1	7	1	747	2	2	78	2	925	14	8	312	8	471	18	17	414	17	5770	18	11	981	9	7043	18	18	306
—	5	1	30	1	6000	2	2	52	2	1200	—	5	—	—	3	3	316	2	1850	6	5	218	2	10200	3	3	84	
29	3	107	1	6000	5	2	24	2	1110	5	5	259	5	935	16	15	466	14	12175	10	9	946	9	14424	16	16	899	
2258	—	—	2	2	45	2	1134	18	9	309	7	620	2	2	50	2	160	8	3	113	3	1168	8	8	100			
—	—	—	8	3	33	3	1445	7	.	.	7	6	192	5	2655	2	1	326	1	520	8	8	126	8	863	3	3	29
—	—	—	1	1	17	1	1	350	1	1	150	1	4500	6	6	152	6	1958	4	4	182	4	3911	5	5	82		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4	78	4	792	2	2	89	2	187	3	3	40	3	240	—	—	—	
—	1	1	9	1	758	—	—	—	—	4	3	37	3	176	1	1	31	1	70	3	3	26	3	252	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	58	1	156	—	—	—	—	—	1	1	22	1	100	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8	3	44	3	209	1	.	.	.	.	3	3	46	3	787	1	1	6	
—	2	.	.	.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	9	2	55	—	—	—		
—	1	.	.	1	1	14	1	600	—	—	1	1	15	1	85	1	1	23	1	42	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	1	1	34	1	750	—	—	1	1	81	1	489	—	—	—	—	—	2	2	17	2	125	—	—	—	—

Mitglieder oder Arbeiter berichtet haben.
 Berlin-Wilmersdorf (Dtch. Wilmersdorf), Berlin-Lichtenberg, Spandau und die Kreise Teltow und Riederbarnim. — *) Gutschl. Fürstentum Lübeck. — **) Gutschl. Fürstentum Birken-

Nach: Übericht 4.

Staaten und Landesteile	Landwirtschaft, Gärtnerie, Fischerei			Bergbau, Hütten- und Salinenmeisen			Industrie der Steine und Erden			Metallverarbeitung, Industrie der Maschinen usw.			Chemische Industrie, Ind. der soziatistischen Nebenprodukte usw.												
	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16										
Ahnhalt	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	22	1	6198	—	—									
Schwarzg.-Sondersh.	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	39	2	65	—	—									
Schwarzg.-Meudolstadt	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	20	1	18	—	—									
Waldeck	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Neuh. älterer Linie	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2									
Neuh. jüngerer Linie	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2									
Schaumburg-Lippe	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Lippe	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—									
Lübeck	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	1	49	1	317	—	—	1	1	13	1	346	5	3	3550	—								
Bremen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	1	150	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	9	16000	—								
Hamburg	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	1	85	1	300	—	—	3	2	20	2	240	14	9	1501	8	29492	1	—					
Elsaß-Lothringen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	1	1	50	—	—	1	1	88	—	—	—	—						
Ohne genaue Bezirks- angabe	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	6	2	68	2	197	—	—						
Deutsches Reich	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	8	2	919	2	30800	9	7	216	7	474613	47	25	1647	19	24724	60	55	3275	43	490787	—			
		40	11	778	10	3907	—	—	—	—	58	39	792	25	13573	260	130	8017	110	317924	3	2	44	2	18500

Staaten und Landesteile	Baugewerbe			Poligraphische Gewerbe			Handel und Verkehrsgewerbe			Gast- und Schankwirtschaft			Sitzte Berufe							
	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Ar- beiter	Ber- bän- de	Mit- glieder	Ar- beiter					
1	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52					
Östpreußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	1	1	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Westpreußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	24	18	299	11	4640	1	1	41	1	482	—	—	—	—	3	—			
Berlin ¹⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	32	25	285	2	124	1	1	53	1	480	—	—	—	—	3	—			
Brandenburg	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	62	46	776	31	7904	2	2	105	2	1366	1	—	—	—	5	—			
Pommern	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	40	33	486	21	8503	3	3	86	3	604	2	2	35	2	2200	—			
Posen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	31	26	349	26	18860	1	1	64	1	446	2	1	8	2	450	—			
Schlesien	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	45	35	1073	16	20025	4	4	211	4	1942	1	1	6	1	105	—			
Sachsen (Prov.)	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	46	42	856	31	12280	3	3	182	3	2576	2	2	61	2	466	—			
Schleswig-Holstein ²⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	79	60	1141	31	9872	2	2	118	2	757	1	1	17	1	980	—			
Hannover	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	78	63	2165	52	28548	1	1	92	1	1180	2	2	216	2	4284	—			
Westfalen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	101	82	1594	47	17564	5	5	190	5	1884	9	9	226	—	2	—			
Hessen-Nassau	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	28	20	435	19	11404	8	3	285	3	1894	5	—	—	—	3	—			
Rheinland ³⁾	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	104	73	2485	42	30803	7	7	425	7	4904	20	18	388	3	3874	—			
Hohenzollern	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—				
Preußen	{ Bez.-Verb. Ortsverb.	84	33	2247	23	48905	4	4	98	2	2000	6	6	173	1	980	—			
		538	14117	343	184665	34	2180	34	26329	51	39	1270	16	22829	83	520	1	6190	45	—

Anmerkungen S. 10

Ver- bän- de	Berufliche Verbände überhaupt												Gemischte Verbände											
	1913			1912			1911			1910														
	Mitglieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mitglieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mitglieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mitglieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mitglieder	Arbeiter	Ber- bän- de	Mitglieder	Arbeiter							
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67										
4	2	59	1	22	4	2	55	1	23	3	2	2024	4	3	66	3	2564	—	—	—				
87	27	595	19	8191	37	26	685	18	7177	32	28	686	14	6106	28	24	712	16	10570	—	—	—		
2	2	62	1	138851	1	1	45	1	18805	1	1	86	1	12678	1	1	86	1	12425	1	1	45000		
47	35	606	12	3248	43	34	652	19	587	43	37	726	11	2179	38	29	557	19	8261	—	—	—		
12	8	327	5	22096	12	9	365	5	10268	18	15	1399	9	103868	20	15	1890	10	118020	—	—	—		
111	95	18818	87	317085	86	69	9048	62	266478	68	53	5771	46	95896	54	47	5242	38	81784	1	1	1853	1	12900
7	6	156	5	19401	7	6	165	5	20516	5	5	222	5	20250	3	3	66	3	19264	—	—	—	—	
112	83	1759	67	21883	113	84	1717	64	26487	115	82	1850	47	28567	108	88	1894	53	45892	4	4	116	4	7455
6	4	71	3	1227	6	4	65	4	1489	6	5	84	5	1672	5	4	196	2	213	1	1	24	1	1259
64	54	1202	42	27561	68	55	1171	38	21126	48	43	1065	33	31927	42	36	867	24	28921	1	1	26	1	5312
6	6	1065	5	32038	6	5	963	5	81581	8	3	808	3	30275	8	3	855	3	30283	—	—	—	—	—
45	35	657	36	21078	48	33	718	32	21049	37	30	641	31	13522	85	29	546	19	14100	2	2	123	1	131
21	18	671	14	128851	20	17	870	12	62110	15	14	485	10	114389	15	13	358	7	69049	—	—	—	—	—
74	57	2698	38	27524	54	46	1850	37	23842	50	47	1826	36	26886	49	47	1828	36	42394	2	1	53	1	7408
22	17	1097	9	42957	16	12	845	10	36437	12	8	649	8	37085	12	6	249	6	27244	—	—	—	—	—
104	88	2740	76	39876	95	80	2405	65	45190	88	80	2570	65	30104	79	77	2200	61	30272	8	7	229	7	32008
5	3	256	2	1880	5	5	5298	4	21772	4	4	5257	2	20450	4	3	179	1	450	—	—	—	—	—
117	87	2144	54	23879	90	59	1684	33	16080	109	89	2292	23	15304	64	47	1505	26	15445	24	19	2102	18	28614
18	14	564	11	24210	19	16	4536	12	38722	10	10	4248	7	31477	16	10	375	8	26510	—	—	—	—	—
134	105	8650	90	36787	124	98	8667	84	31859	117	98	4144	73	35513	118	92	3645	67	29790	6	5	250	5	84079
9	6	277	6	36776	8	6	298	5	26174	17	8	327	7	53883	8	6	249	5	39528	—	—	—	—	—
194	161	4244	115	67354	143	116	2552	76	42759	145	122	3045	32	13555	138	116	2713	68	35809	14	14	501	14	78210
8	6	212	5	28300	9	7	251	4	20127	12	9	293	6	19604	12	10	355	8	21545	—	—	—	—	—
78	58	1822	54	25979	80	59	2021	54	25298	75	46	1710	45	21558	60	51	2088	41	18495	—	—	—	—	—
28	23	1458	17	595026	24	20	1831	14	558984	86	28	1100	14	396723	35	27	1256	16	554381	2	2	97	2	47126
251	193	7229	130	174812	229	176	5645	109	166696	268	186	8188	95	145185	182	146	5289	92	96176	—	—	—	—	—
1	1	28	1	20	1				1					1					—	—	—	—	—	
1				1				2					2					—	—	—	—	—	—	
149	116	6308	85	986100	188	110	15077	82	886958	148	112	14940	79	844878	189	104	5625	73	916376	4	4	572	4	93885
1869	1082	48159	80	794742	1901	925	33160	601	698853	1182	941	83909	551	461197	987	829	28686	560	457409	62	54	5253	52	196172

Noch: Übersicht 4.

Staaten und Landesteile	Baugewerbe			Polygraphische Gewerbe			Handel und Verkehrs-gewerbe			Guts- und Schantwirtschaft			Freie Berufe							
	Verbands-de	Mitglieder	Arbeiter	Verbands-de	Mitglieder	Arbeiter	Verbands-de	Mitglieder	Arbeiter	Verbands-de	Mitglieder	Arbeiter	Verbands-de	Mitglieder	Arbeiter					
		38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52				
Bayern rechts des Rheins { Bez.-Verb. Ortsverb.	3 114	3 45	1809 1950	2 27	1800 20975	1 8	1 8	18 532	8 4705	1 8	1 9	244 400	1 1	9000 400	— 22	— 76	— 1	— 280	— 7	— .
Bayern links des Rheins { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 81	18 —	244 2428	11 2	— 2	— 114	— 2	— 834	— 12	— .	— .	— .	— .	— .	— .	— 1	— .	— .		
Bayern . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	8 145	3 63	1809 2194	2 38	1800 23403	1 10	1 646	18 5589	15 15	1 1	244 9	1 1	9000 400	— 22	— 76	— 1	— 280	— 8	— .	
Sachsen (Sgr.) . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	10 62	10 55	768 1919	6 42	2760 52627	2 7	2 7	49 581	1 7	700 8786	— 4	— 4	— 284	— 4	— 4096	— —	— —	— 4	— .	
Württemberg . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	3 46	3 6	427 174	3 6	9785 1120	— 5	— 5	— 266	5 5	2424 2424	— —	1 1	22 22	1 1	1000 284	— —	— —	— 3	— .	
Baden . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	3 48	2 17	199 600	1 10	300 4279	— 5	— 5	— 187	5 5	1877 1877	21 21	1 1	40 40	1 1	2820 2820	— —	— —	— 2	— .	
Hessen . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 24	— 14	— 206	— 14	— 4284	1 3	1 3	24 135	3 3	1180 1180	7 7	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .		
Mecklenburg-Schwerin . { Bez.-Verb. Ortsverb.	8 5	3 .	647 —	2 —	8380 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 2	— .			
Großh. Sachsen . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 7	— 6	— 151	— 3	— 2850	— 1	— 1	— 58	— 1	— 806	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Mecklenburg-Strelitz . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .			
Oldenburg ⁴⁾ . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 10	— 8	— 678	— 7	— 2757	— 1	— 1	— 67	— 1	— 682	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .		
Braunschweig . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 18	— 10	— 422	— 7	— 3220	— 1	— 1	— 45	— 1	— 468	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .		
Sachsen Meiningen . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 5	— 5	— 163	— 4	— 1570	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Sachsen-Altenburg . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 7	— 7	— 74	— 5	— 1428	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Sachsen-Coburg-Gotha . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 4	— 4	— 105	— 3	— 1825	— 1	— 1	— 61	— 1	— 624	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .		
Anhalt . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	2 3	2 3	72 82	1 2	70 380	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Schwarzg.-Sondersh. . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— 11	— 1	— 120	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Schwarzg.-Aubstadt . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Waldeck . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 8	— 2	— 74	— 2	— 800	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Neuß älterer Linie . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— 29	— 1	— 600	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Neuß jüngerer Linie . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 4	— 3	— 18	— 2	— 1280	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— .		
Schaumburg-Lippe . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— 19	— 1	— 80	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Lippe . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— 650	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —		
Lübeck . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 5	— 5	— 156	— 5	— 1688	— 2	— 1	— 64	— 1	— 506	— 4	— 4	— 90	— 4	— 2118	— —	— —	— 1	— .	
Bremen . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 8	— 5	— 828	— 5	— 6864	— 1	— 1	— 52	— 1	— 425	— 3	— 3	— 145	— 3	— 19509	— —	— —	— —	— —	
Hamburg . . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— 85	— 1	— 11500	— —	— —	— —	— —	— —	— 1	— 1	— 32	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Elsass-Lothringen . . . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 21	— 12	— 858	— 6	— 9570	— 3	— 3	— 78	— 3	— 820	— 5	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— 6	— .	
Ohne genaue Bezirksangabe . { Bez.-Verb. Ortsverb.	— 1	— 1	— —	— 28	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	
Deutsches Reich . { Bez.-Verb. Ortsverb.	63 1286	59 781	6289 24210	40 522	84100 318979	36 76	8 74	189 4603	3 74	2700 51504	11 132	11 69	497 2990	4 44	30489 91447	— 65	— 596	— 6470	— 78	— .

Anmerkungen s. S. 10.

Gesamt verbände	Berufliche Verbände überhaupt												Gewerbliche Verbände									
	1913			1912			1911			1910			Gewerbliche Verbände									
	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder	Arbeiter	Verein- mitglieder							
53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67								
34	24	4800	18	144090	28	20	4558	13	127985	26	21	4439	9	132962	21	16	1475	13	182272	—	—	
230	118	4899	95	51422	217	107	4747	90	68678	167	60	2671	58	26984	187	100	4564	63	38581	2	2	
7	4	146	1	800	3	1	10			3	2	21	1	720	4	3	302	1	1200	—	—	
55	27	460	20	14108	51	27	546	21	14906	43	18	421	16	11568	29	14	340	11	3809	2	2	
41	28	4946	19	144890	81	21	4568	13	127985	29	23	4460	10	138682	25	19	1777	14	188472	—	—	
285	145	5859	115	65580	268	134	5298	111	88579	210	78	3092	74	38552	216	114	4904	74	36890	4	4	
49	39	2016	26	114876	43	36	1535	24	89836	81	26	1709	20	117824	41	34	1522	22	104580	—	—	
188	139	6062	117	116087	156	117	5059	95	118360	145	112	5557	93	98188	120	96	4656	81	71927	19	6	
16	13	1532	12	41425	17	14	1108	9	39247	16	11	2880	8	37285	21	10	1421	7	27999	—	—	
99	38	1297	35	20164	74	20	654	18	8286	78	22	667	16	7905	58	18	577	15	5581	2	2	
13	10	2659	8	99217	12	10	2515	7	71898	11	10	1142	8	95379	13	10	1386	8	66819	—	—	
132	61	1972	43	27007	115	53	1974	33	45086	88	27	869	24	20398	78	46	1682	33	26581	—	—	
5	4	159	2	2590	3	3	94	2	2572	8	3	46	3	5760	4	3	59	3	7400	—	—	
57	37	982	35	17154	57	34	905	32	16142	58	31	938	30	13845	38	30	1942	20	10523	—	—	
5	4	702	3	8560	4	4	1649	3	10200	4	4	1607	3	10200	2	2	407	2	9160	—	—	
18	10	229	10	1827	16	8	188	8	767	18	9	189	8	697	13	8	166	7	691	4	4	
1	1	20	1	2746	2	1	24	1	3700	1	1	24	1	3200	1	1	26	1	3800	—	—	
18	15	812	12	4912	17	15	291	12	4386	17	15	814	12	3128	14	13	314	11	5335	6	6	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
15	12	862	11	3740	18	11	815	7	2508	18	13	941	9	2918	18	14	928	11	5954	2	2	
4	3	784	2	6897	4	4	796	2	6697	8	3	69	2	7572	4	4	88	4	16106	—	—	
24	18	568	14	4684	28	19	627	12	8749	17	14	600	9	3225	14	12	492	8	3910	—	—	
1	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
10	8	188	7	1668	9	5	118	5	1412	11	5	117	4	988	10	8	241	5	1968	2	2	
11	10	126	8	2155	11	10	146	8	2418	10	9	154	7	2408	9	8	138	7	1617	8	3	
3	2	115	2	1289	2	1	84	1	700	2	1	34	1	750	2	1	34	1	650	—	—	
8	7	183	6	2074	11	7	170	5	1258	10	8	202	6	1929	10	9	291	4	1168	5	5	
3	3	94	2	6268	4	4	114	3	6570	8	3	98	3	6623	2	2	78	2	6367	1	1	
10	10	125	9	768	10	9	171	7	1188	10	10	186	8	1405	7	7	109	5	411	1	1	
4	4	25	4	625	4	4	29	3	530	3	2	18	2	622	8	3	76	2	522	1	1	
2	1	20	1	18	2	—	—	—	—	3	1	8	—	—	2	1	8	—	—	1	1	
3	2	74	2	800	2	1	82	1	300	3	2	79	2	712	3	2	100	2	800	—	—	
6	4	57	4	1042	6	4	56	3	286	5	4	54	4	904	5	4	51	4	1880	—	—	
1	1	18	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
9	5	811	4	1588	7	3	97	3	1633	5	3	91	3	2186	5	4	116	4	8986	1	1	
1	—	—	—	1	1	16	1	300	1	—	—	—	—	—	1	1	16	1	300	—	—	
1	1	19	1	80	1	1	19	1	260	1	1	31	1	600	1	1	19	—	—	—	—	
2	1	82	2	1950	1	1	75	1	1200	1	1	200	—	—	1	1	200	—	—	—	—	
4	2	42	2	85	2	1	82	1	1500	3	1	11	1	290	3	—	—	—	—	—	—	
1	1	62	1	241	1	1	58	1	269	8	3	95	2	8534	2	2	78	2	3504	—	—	
27	23	648	22	10108	27	24	670	20	8089	24	23	664	21	5808	22	15	410	10	5782	1	1	
8	3	85	2	85509	3	3	84	1	14000	4	4	118	2	26887	4	3	77	2	18500	—	—	
28	24	2842	22	21113	20	16	1895	14	17847	21	15	1709	12	8511	18	16	2056	10	6290	—	—	
4	3	129	1	11500	6	5	1566	1	2639	11	10	2090	7	16539	14	11	6185	8	12981	—	—	
107	64	6385	59	120005	83	59	4914	53	1186	2	61	52	3729	45	85126	57	45	2833	41	69070	3	1
7	5	150	1	21770	6	5	148	2	28210	6	4	138	2	28167	12	5	513	3	80866	—	—	
44	20	1038	13	10677	35	7	659	10	7682	28	18	721	6	1805	9	7	167	6	1529	—	—	
32	—	—	—	28	—	—	—	—	55	28	446	28	18000	46	30	809	20	2000	—	—		
212	—	—	—	282	—	—	—	—	284	—	—	—	247	84	458	84	28000	—	—	—	—	
342	237	19756	169	1435278	310	224	29406	154	1237926	330	248	30062	180	1360775	336	244	20327	174	1365380	6	6	
2692	1743	72375	1376	1228043	2403	1507	58574	1153	1144651	2243	1416	54845	948	762281	1962	1394	50237	1004	747319	117	94	
																			653	6	104586	